

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Kisnémedi Község Önkormányzata

2019-2024

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Kisémedi Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Természeti környezet jellemzői

Kisémedi Pest megye észak-keleti részén, a Alföldbe beékelődő Nyugati-Cserhát délkeleti nyúlványa (Cserhátalja) déli részén lévő kis medencében, a Némedi-patak partján fekszik. A lesüllyedt középkori mészkőrögöt mindenhol harmadkori anyagos és homokos üledék fedi, s a patak völgyben láthatók a külső erők hatására feltárolt löszfalak.

Eredeti ligetes tölgyes növényzetet felváltották az emberi tevékenység során létrejövő szántók és kertek gazdasági növényei és a telepített akác.

A község területén feltárt legrégibb régészeti lelet az őskorból való cseréptöredék, de találhatók bronzkori és késő bronzkori leleteket is. A népvándorlás korától a XIV. századig terjedően vannak tárgyi emlékek, melyek már a folyamatos megtelepedést bizonyítják.

A település neve, maga a „Némedi” név a korai oklevelekben különböző alakokban fordul elő először 1065 körül a százdi apátság alapító levelében Nywyg, majd 1268-ban Neueg, 1334-ben Niveg, később Nemegy, Nemed alakban.

1588-ban Kisnemegi, Felsőnemegy elnevezéssel fordul elő a korabeli oklevelekben; a kis jelzővel az ugyancsak Pest megyei Alsónémeditől különböztették meg.

1325-ig Rátót nemzetsége volt, majd nem sokkal ezután Pásztói László kénytelen volt átengedni az Ákos nemzetségbeli Mikcsnek. A krónikaírók az Ákos nemzetséget egy sorban emlegetik a hét honfoglaló vezér ivadékaival. Az Ákos név annyit jelent „fehér sólyom”. Micsk birtokai közül külön említésre méltó a Dráván túli lakóhelye (ma Horvátország területe) Prodaviz, ahol mint bán a király Károly Róbert megbízásából 19 évig töltötte be ezt a hivatalt.

Utódai e községről nevezték magukat prodavizieknek. Ez már fontos, mert 1401-ben Kisémedi földesura Micsk bán unokája: Prodavizi Istvánnak nevezi magát.

¹ Gazdasági program, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

1425-ben Prodavizi István fia Miklós elcserélte Nemeget 11 Pest megyei községgel együtt Zsigmond királlyal, aki 1426-ban eladományozza Gathali Miklós váci püspöknek, aki ezentúl rokonaival együtt Némedinek nevezi magát. 1480 körül ezt a birtokrészt visszaváltották a váci káptalántól Gathali János fiai. 1490-ben Gathali János leányunokáját és férjét Ellyevölgyi János ítélőmestert iktatták be Nemegh birtokába. E család leányági örökösei több évszázadig bírták a falut.

1541 Budavár eleste után Kisnémedi is a török hódoltság területévé vált, de az akkori viszonylagos nehéz megközelítése (agyagos; kötött talaj-erdős környezet) a keleti szomszéd Püspökszilágy településsel együtt fennmaradt és túlélte a török megszállást, míg a környezetében lévő lakott települések szinte teljesen elnéptelenedtek, elpusztultak.

Kisnémedi végig lakott település volt a török hódoltság közel másfél évszázadában is. A mohácsi vész után Kisnémediben 19 földesúr rendelkezett birtokrésszel 1945-ig. ezek sorában 1660-es korabeli tizedjegyzék megemlíti a Gosztonyi családot, mint Kisnémedi földesurait, akik aztán itt élnek közel 300 évig egyfolytában egészen 1945-ig.

Ősök már István király korában győztes hadvezérként szerepelt a Koppány elleni harcban. Gosztonyi Miklóst és Mihályt V.István veszi fel a nemesek sorába 1269-ben. Címerüket 1467-ben kapta Mátyás királytól Gosztonyi János őskanonok és testvérei. Címerük: kék pajzsban arany koronából kiemelkedő vörösruhás kar ezüst kürtöt tart.

Kisnémedi kastélyuk (kúria) késői barokk stílusban a XVIII. Század végén épült műemlék épület, amelynek teljeskörű felújítása a közelmúltban megtörtént.

A Gosztonyi-kúria

A vallásügyi kérdésekhez kapcsolódóan a korabeli feljegyzések rögzítik, hogy Kisnémedi lakossága a török uralom alatt református vallásúvá lett és a kálvinistákkal együtt a katolikus templomot használták. A török hódoltság után kb. 1700-ban Dwornikovich váci püspök jelentése szerint már ismét katolikus plébános szolgál Kisnémedi templomában, amely templom 1936-ban berendezésével együtt leégett, helyette az 1940-es években épült a jelenlegi római katolikus templom a Fő utca tengelyében

A római katolikus templom

Kisnémedi lakossága – jellemzően az elmúlt közeli századok – katolikus volt, mely hitüket megőrizték mind a mai napig.

Meghatározó a növénytermesztésben a búza, kukorica, napraforgó nagyüzemi termesztése. Szőlőművelésben a fehér szőlőfajta a meghatározó, amely a korabeli iratok alapján már a török hódoltság idején is jellemezte a környéket. Őstermelői körben a bogyógyümölcsökből a málna termesztése fordul elő nagyobb mennyiségben.

A község közigazgatási területe 1384 ha, ebből belterület 81 ha.

A község szomszédos települései: Órbottyán, Püspökszilágy, Vácduka, Váchartyán, Váckisújfalu.

Gazdasági környezet jellemzői

Az emberek nagy része a Vác környéki ipari létesítményekben dolgozik. A község óvodával és 1-4 évfolyamos iskolával rendelkezik. Az 5-8 évfolyam jelenleg a Váchartyáni Általános Iskolában tanul. A település életében jelentős szerepet játszik az RHFT. telep és annak okán létrejött Izotóp Tájékoztató Társulás.

A falu saját önkormányzattal, és postahivatallal rendelkezik. A település kulturális életét színesíti a Művelődési Ház és könyvtár, mely különböző rendezvényeknek, szakköröknek, foglalkozásoknak ad otthont.

A faluban található katolikus templom, a lakosság nagy része katolikus vallású. A faluban található Panzió és Tájház is.

Társadalmi környezet, a népesség alakulása

A foglalkoztatásokat nézve helyi vállalkozásokban, alkalmazotti körben, szolgáltatásokban, kereskedelemben dolgoznak az itt lakók. Az emberek nagy része azonban Vác környéki ipari létesítményekben dolgozik.

A kisebb népességváltozás ellenére is megnövekedett az infrastrukturális, szociális, közoktatási, közművelődési szolgáltatások iránti igény, mely igen nehéz feladat elé állítja a településünk önkormányzatát.

Lakhatás jellemzői:

A lakhatási körülményekre kertes családi ház a jellemző. A lakosság szinte teljes egészében saját tulajdonú házban él. Az önkormányzat 2 bérlakással rendelkezik. Településünkön a vezetékes vízhálózat 100 %-os, a csatornázottság most van folyamatban.

Közlekedés:

A 2/A-s úton Budapest felől megközelíthető. Az úthálózat 60 %-ban szilárd burkolattal rendelkezik. Szegregált lakórész a településen nincs. Kisémedit egy irányból lehet megközelíteni. Távolság és helyközi autóbuszjárat 3 településről érhető el, vasútállomással már nem rendelkezik a település.

Demográfiai mutatók:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma 2017 év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	640	bázis év
2013	629	98,3%
2014	616	97,9%
2015	626	101,6%
2016	689	110,1%
2017	740	107,4%

A lakosságszám tendenciózus növekedése annak köszönhető, hogy sok az eladó megüresedett ingatlan emiatt sok budapestiről vagy az agglomerációból érkező család talál otthonra a településen.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	374	376	750	49,87%	50,13%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)	25	3			
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	64	54	118	8,53%	7,20%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	15	9	24	2,00%	1,20%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	223	207	430	29,73%	27,60%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	24	24	48	3,20%	3,20%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	48	82	130	6,40%	10,93%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	11	32	-21	-29,8
2013	13	11	2	2,9
2014	15	19	-4	-5,79
2015	23	7	16	22,63
2016	60	13	47	62,67
2017	na.	na	na	na

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Kisnémedi Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

1. Jogszabályi háttér bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva Magyarország Alaptörvényében foglaltakra.

„SZABADSÁG és FELELŐSSÉG
XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) **Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.**

(3) **A nők és a férfiak egyenjogúak.**

(4) **Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.**

(5) **Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.**

XVII. cikk

(3) **Minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.**

XIX. cikk

(1) Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. **Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegység, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség** esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.”

A HEP készítésénél az alábbi jogszabályokat is figyelembe kell venni:

- Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
- A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)

- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról (1998. évi XXVI. törvény Ftv.)
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.) előírásaira.

2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Kisnémedi Község Önkormányzat Képviselő-testülete rendeletalkotási feladatkörében eljárva mindig kiemelt figyelmet fordít a rászoruló rétegek támogatására. Az esélyegyenlőség érdekében kedvezmények, mentességek biztosításával enyhíti a szociálisan rászorulókat terheit. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő rendeletek:

- A szociális tűzifa juttatás szabályairól szóló 7/2018. (XI.07.) önkormányzati rendelet
- A szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 5/2016. (XII. 14.) és a szociális gondoskodás helyi szabályairól szóló 3/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet

A törvényi előírásokon túl a rendeletek célja, hogy a településen megteremtsék a szociális biztonságot, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgáló ellátásokkal. A szociális ellátás biztosítása során érvényesíteni kell az egyének önmagukért és családjukért viselt felelősségét.

A családok elszegényedése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosyságból eredő különbségek kiküszöbölése érdekében.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

3. Az esélyegyenlőség javítása, az egyenlő bánásmód érvényesítése szempontjából releváns, a társadalom különböző csoportjainak együttélésére vonatkozó stratégiák

„Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke

Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007-

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a

feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Idősügyi Nemzeti Stratégia 2009-

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Idősügyi Nemzeti Stratégia című stratégiai programot (81/2009. (X. 2.) OGY határozat). Az Országgyűlés felkérte a Kormányt, hogy az Idősügyi Nemzeti Stratégiában foglalt célkitűzéseket, prioritásokat, preferenciákat képviselje és érvényesítse jogalkotó és végrehajtó tevékenysége során, kiemelve az időseket érintő kormányzati döntéseket, programokat és cselekvési terveket. Ma még sok idősebb ember ki van téve a társadalmi kirekesztés valamelyik kockázatának: elszigetelődés, egészségi problémák, hozzáférés az ellátásokhoz.

A társadalmi részvétel azt is jelenti, hogy az egyén milyen mértékben, milyen intenzitással és hányféleképpen használja fel képességeit, tudását, egyéniségének sajátos adottságait más emberek, szűkebb vagy tágabb közösségek hasznos szolgálatára, gazdagítására, illetve milyen mértékben veszi igénybe mások adottságait saját élete alakításában. Ebben az értelemben a társadalmi részvétel, illetve a közösségileg aktív lét azt feltételezi, hogy az egyén tevőlegesen befolyásolja nemcsak saját maga, hanem a különböző közösségek életét, hozzáadja tudását, normáinak érvényesítését, munkáját, bizalmát, egyéniségének színét, jellegét a közösség egészéhez.

Az EU 2020 stratégia

Az EU 2020 stratégia az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell, két területen is megjelennek.

Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program

A Nemzeti Reform Program: Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek. A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011–2020)

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romainTEGRÁCIÓS stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik.

Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózás politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok

megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

Nemzeti Drogellenes Stratégiáról (2013–2020)

Az Országgyűlés 2013-ban fogadta el a Nemzeti Drogellenes Stratégia című stratégiai program megnevezésű, 80/2013. (X. 16.) OGY határozatát, mi szerint: „Sajátos probléma a roma kisebbséghez tartozók lelki egészségének védelme, a szerfogyasztásból eredő problémáik megelőzése és kezelése. A hiányzó szakemberek pótlását segítő ösztönző rendszer kialakításával meg kell teremteni a lehetőséget, hogy a ma még hátrányos helyzetű, ellátatlan térségekben is hozzá lehessen férni a lelki egészség megőrzéséhez, a betegségek kezelését biztosító szolgáltatásokhoz.

Elsősorban a kistelepüléseken élők és a veszélyeztetettek érdekében újszerű szervezeti megoldások is megfontolandók, például az egészségügyi alapellátásban dolgozók bevonása a szerhasználókkal kapcsolatos különböző gondozási feladatokba.”

Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013–2023)

A Kormány 1744/2013. (X17.) sz. Korm. határozatával fogadta el a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról szóló stratégiáját. A stratégia intézkedéseket is megfogalmaz: „Össze kell gyűjteni azon szervezeteket, amelyek hátrányos helyzetű, különösképpen roma fiatalok számára működtetnek felzárkóztatási programokat.

Meg kell vizsgálni, hogy az összegyűjtött (főképpen játszótérházakban, tanodákban, közösségi tereken működtetett) programokba a bűnmegelőzési (áldozattá és elkövetővé válást megelőző) ismeretek, szociális kompetenciafejlesztő játékok integrálhatók-e, ki kell dolgozni a módszertanát annak, hogy az áldozattá és elkövetővé válást megelőző ismeretek és szociális kompetenciafejlesztő játékok hogyan integrálhatók be a már futó programokba, és az arra alkalmasakba be kell illeszteni ezen ismeretek oktatását.”

Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia

Az Országgyűlés 18/2013. (III.28.) sz. határozatával fogadta el a Nemzeti fenntartható fejlődés Keretstratégiáról szóló határozatát. „A hátrányos helyzetű csoportok segítése (önkéntesség) az újraelosztás növekedése nélkül járul hozzá e csoportok helyzetének javításához, emellett pedig kapcsolatot teremt az eltérő környezetben élő emberek között, erősítve a társadalmi szolidaritást. Az egyéb jellegű társadalmi intézményekben (pl. klubok, egyesületek) vállalt önkéntes tevékenység növekedése szintén a társadalom tagjai közötti kapcsolatokat, a közösségi összetartozást erősíti, amely közvetett módon hozzájárul a demokratikus döntéshozatalban rejlő értékek szélesebb körű felismeréséhez is. Az ilyen tevékenységek végzése önmagában jó például szolgálhat a szélesebb csoportok számára, azonban a családok keretében lehetőség nyílik ezeknek az értékeknek a nemzedékek közötti továbbadására is.

Az egészségtudatos életmód számtalan módon kapcsolódhat a különböző tevékenységi körrel rendelkező társadalmi szervezetek tevékenységéhez, így egyebek mellett a természetvédelemhez, a sporthoz vagy a szociális ügyekhez (pl. gyermekek, idősek, hátrányos helyzetű csoportok segítése) is. A gyermekszegénység csökkentése érdekében fontos a lehető legkorábbi életkorban történő beavatkozás, vagyis a 0-3 éves korosztály és szülei számára lehetővé tenni az egészségügyi, gondozási, fejlesztési, szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a szülői kompetenciák erősítését. Ehhez a helyben elérhető szolgáltatások együttműködésének erősítése szükséges. A későbbi életkorban a hátrányos helyzetű gyermekek 3 éves kortól történő óvodáztatása, majd hozzáférésük a

minőségi, integrált oktatáshoz a sikeres iskolai karrier megalapozása és a lemorzsolódás csökkentése érdekében elengedhetetlen.

A leszakadó társadalmi csoportok – különösen a romák – és térségek kiemelt kezelése, a szegénység csökkentése a kormányzat által nemcsak az emberi erőforrások fejlesztése, hanem a társadalmi integráció szempontjából is fontos. A társadalmi kirekesztettség mérséklését és a munkahelyteremtést célzó programok indításával (például a közszolgáltatások javításával) lehetőség nyílik a munkába bevonható polgárok körének növelésére. Ez amellet, hogy erősíti a társadalmi kohéziót, hozzájárul a humántőke növeléséhez, illetve az eltartottak számának csökkentéséhez, ezáltal a gazdasági tőkét is erősítve.”

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

Az Országgyűlés 15/2015. (IV.7.) sz. határozatával fogadta el a az Országos Fogytékosságügyi Programról szóló határozatát, melyben felkérte a Kormányt, hogy jogalkotó és végrehajtó tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket, számoljon be azok megvalósulásáról az Országgyűlésnek.

Az Országgyűlés felkérte a kormányzati és civil szervezeteket, hogy tegyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért, a tömegtájékoztató szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogyatékos személyeket arra, hogy közösségi, helyi, kistérségi, megyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorsukat érintő kérdésekben.

Felkérte továbbá a felelős minisztert, hogy a programot tegye közzé az általa vezetett minisztérium honlapján felolvasó szoftverekkel használható elektronikus formában, magyar jelynyelven és könnyen érthető formátumban, továbbá a látássérültek érdekképviselőtét ellátó országos szervezeten keresztül Braille-formátumban.

4. Stratégiai környezet bemutatása

Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az egyes önkormányzati programok, koncepciók, így a költségvetés, a gazdasági program, a bűnmegelőzési koncepció, a településfejlesztési koncepció a középtávú stratégiából kiindulva saját területére vonatkozólag határozza meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

Célja:

- a népesség megtartása, növelése
- a távlati terület felhasználásának meghatározása
- az ellátást szolgáló intézmények fenntartása, bővítése
- a infrastruktúra hálózat fejlesztése,
- a települési arculat megőrzése, minőségi fejlesztése
- a hagyományok, helyi értéke megőrzése, a lakosság identitástudatának megtartása, erősítése,
- a környezet természeti és épített értékeinek megőrzése, védelme, a környezeti kultúra továbbfejlesztése

A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából lényeges statisztikai adatokat a TeIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásainkból gyűjtöttük össze. Utóbbiak a legaktuálisabb adatokat tartalmazzák.

Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Törekedtünk a teljességre, adathiány esetén a 2011-es népszámlálás adatait használtuk fel.

5. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakókörnyezet.

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fed teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebkvtv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

5.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet

A társadalmi polarizáció, a gazdagok és szegények közötti jövedelemkülönbség, világméretben növekszik. Egyre nagyobb különbség tapasztalható az egyes társadalmi rétegek foglalkoztatási lehetőségekhez, erőforrásokhoz, egészségügyi ellátáshoz, kultúrához, oktatáshoz való hozzáférési esélyeiben.

A mezőgazdasági és ipari szektorokban a munkaerő-hatékonyság folyamatosan nő, a felszabaduló munkaerő többletet azonban a szolgáltató szektor csak részben szívja fel; azaz a szükségletek kielégítésére szolgáló javakat és szolgáltatásokat egyre kevesebb emberi munkával termelik meg. Ez a

folyamat azonban nem a munkaidő csökkenésének irányába hatott, hanem ellenkezőleg, a munkaidő növekedését és a munkaerő további leépítését ösztönözte.

E globális tendenciák azt jelzik, hogy a társadalmak jelenlegi együttes fejlődési modelljei hosszú távon fenntarthatatlanok. (I. Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia)

A szegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek nagy része a szociális pénzbeli juttatások és családtámogatások rendszeréből származik.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek és a megváltozott munkaképességűek. Településünkön a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, alkohol függőség, a társadalmi előítélet jelenléte.

5.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

2014-ben folytatta a Kormány a szak- és felnőttképzés átalakítását, a duális szakképzés elterjesztésével jelentős lépéseket tett a munkaerő- kereslet és kínálat közelítése érdekében. A fiatalok elhelyezkedési esélyei jelentősen javultak az elmúlt év során, ami a foglalkoztatás és munkanélküliség mutatóiban is tükröződik. A 25 év alatti fiatalok foglalkoztatása jelentősen emelkedett – noha még elmarad az uniós átlagtól –, eközben a korcsoport munkanélkülisége jelentős javulás után már alacsonyabb, mint az EU átlaga.

Hasonló mértékű javulás volt megfigyelhető az alacsony végzettségű vagy képzetlen fiatalok esetén is (mely csoport munkanélkülisége jelentősen közeledett az EU enyhén csökkenő mutatójához). A tartósan álláskereső fiatalok munkanélküliségi szintje már 2012 óta alacsonyabb, mint az EU átlag, és stagnált éves szinten, míg ugyanez a mutató az EU-ban folyamatos emelkedést mutatott az elmúlt években. 2014 során is folytatódtak az olyan korábban bejelentett programok, mint a 2012-ben indult „Első munkahely garancia” program, és a Munkahelyvédelmi Akció 2013-tól élő célzott kedvezményei. Előbbi közel 30 ezer fiatal foglalkoztatásához és képzéséhez nyújtott forrást, utóbbi segítségével pedig mintegy 160 ezer pályakezdő és 25 év alatti fiatal foglalkoztatásának támogatása valósult meg 2014 végéig.

E programok szerves folytatásaként értékelhető az Ifjúsági Garancia rendszere, amely 2015 elejétől fokozatos, többlépcsős rendszerben, személyre szabottan, széles eszközpalettával (oktatás, képzés, bértámogatás, munkaerő-piaci szolgáltatások, gyakornoki program, mobilitási támogatás, vállalkozóvá válási támogatás) kerül bevezetésre – az első szakaszban a legalább hat hónapja regisztrált álláskereső fiatalokra fókuszálva.

A munkaügyi szervezet által megvalósított, a fiatalok munkaerő-piaci részvételét elősegítő aktív munkaerő-piaci programok keretében a 2014-20-as programozási időszakban a cél közel 180 ezer fiatal részére érdemi segítség nyújtása az elhelyezkedéshez vagy képzéshez. Az Ifjúsági Garancia részeként a munkaügyi szervezeten belül az eszközök intézményi és szervezetközi koordinációért felelős országos mentor-koordinátor hálózat kerül kialakításra, melynek révén javul a foglalkoztatáspolitikai, oktatási, szociális szakterületek és szervezetek közti együttműködés. Továbbá uniós társfinanszírozású programok indulnak az Ifjúsági Garancia rendszer keretében, például a fiatalok vállalkozóvá válását támogató program vagy a tapasztalatszerzést segítő gyakornoki program.

Az Ifjúsági Garancia rendszere mellett, mely a fiatal korosztályra fókuszál, Magyarország a 25 év feletti korcsoport által elérhető aktív munkaerő-piaci eszközöket is tovább erősíti, illetve fenntartja a munkanélküliek és inaktívak foglalkoztatásának előmozdítására.

Jogszá-bály-módosítás segíti elő továbbá a szociális szövetkezetek önfenntartó képességének erősítését. Mindezek mellett a leghátrányosabb helyzetű csoportok célzott felzárkóztatásához, munkaerő-piaci integrációjához járul hozzá a hajléktalanok közfoglalkoztatása többek között mentorszolgáltatással, életvezetési képzéssel és egészségügyi ellátással kiegészítve a foglalkoztatást.

Az egész életen át tartó tanulásban való részvételt ösztönzi több, az előzőekben tárgyalt intézkedés képzési programeleme (hátrányos helyzetűek és közfoglalkoztatottak képzése, aktív munkaerő-piaci eszközök, ifjúsági programok), valamint a duális szakképzés kiterjesztése és a szakképzés reformja. A képzési és tanulást ösztönző munkaerő-piaci intézkedések későbbi jobb megalapozását és célzását támogatja az OECD Felnőttek Képesség- és Kompetenciamérésében való magyar részvétel, mely a munkavállalók készségeinek munkavégzés alatti felhasználására fókuszál.

Az utóbbi években a segélyezési rendszerben bevezetett változtatások fő mozgatórugója az volt, hogy mindenki, aki foglalkoztatható, segély helyett munkából szerezze meg a megélhetéshez szükséges jövedelmet, a szegénységből való kiemelkedés elsődleges eszköze a munkavégzés legyen.

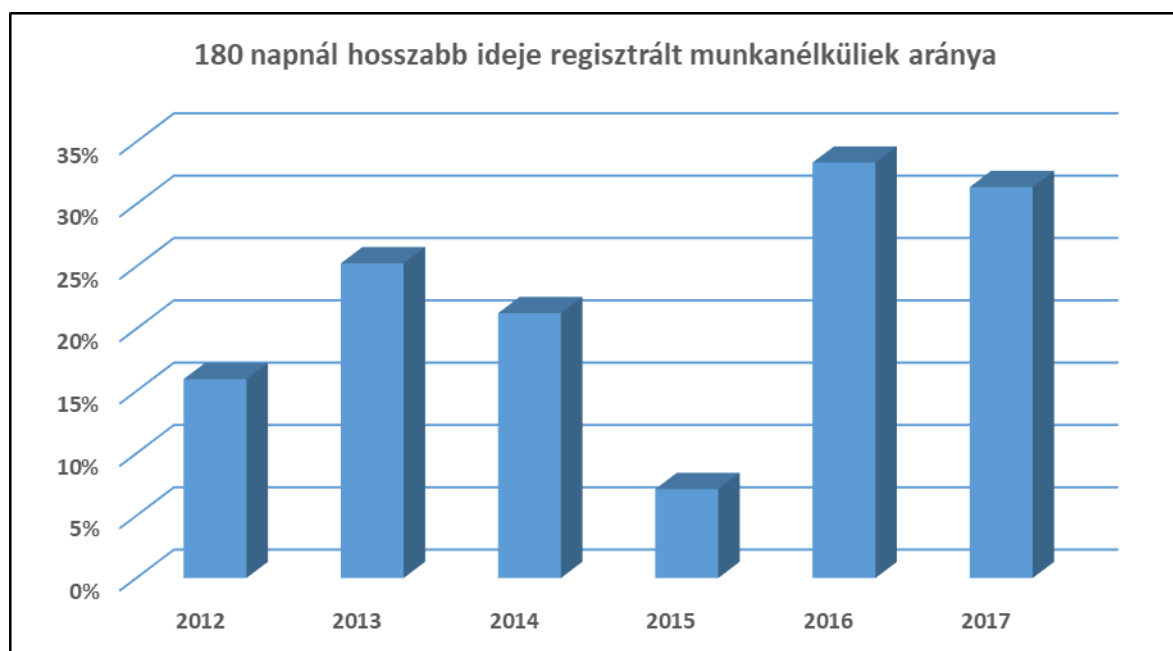
Forrás: MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA

Kisnémedin a munkanélküliek aránya és száma az alábbiak szerint alakult:

Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	254	233	487	12	4,7%	11,5	4,9%	24	4,8%
2013	246	235	481	14	5,7%	10,75	4,6%	25	5,1%
2014	239	230	469	10	4,2%	7,5	3,3%	18	3,7%
2015	245	229	474	7	2,9%	6,5	2,8%	14	2,8%
2016	262	240	502	6	2,3%	5	2,1%	11	2,2%

A táblázat adatai a tartós munkanélküliekről és a tendenciák szintén fontosak a település gazdasági potenciáljának jellemzésekor, s a jövőbeli folyamatok tervezésekor. Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése. Ez esetben is figyelembe kell venni a nemek közötti különbséget, illetve a területi és országos arányokat. Helyi szinten a foglalkoztatásukra elsősorban a közfoglalkoztatás keretében nyílik lehetőség.

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint

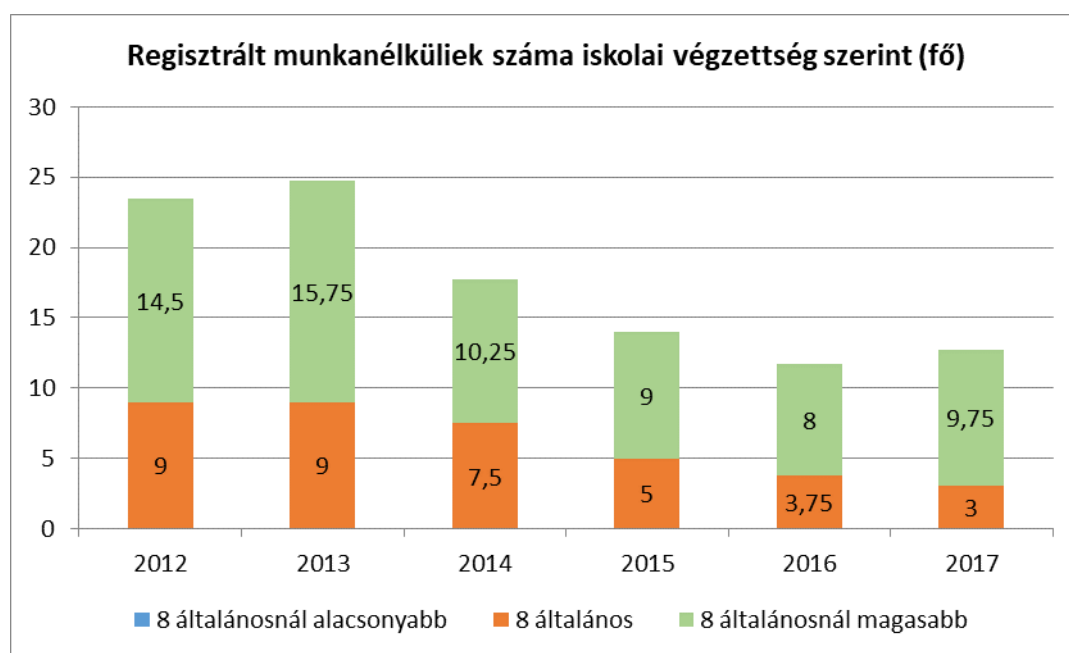
Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott állás keresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016
		24	25	18	14	12
20 év alatti (TS 1002)	Fő	0,5	0,5		0,25	
	%	2,1%	2,0%	0,0%	1,8%	0,0%
20-24 év (TS 1003)	Fő	2	1	2	0,5	1
	%	8,5%	4,1%	11,3%	3,6%	8,5%
25-29 év (TS 1004)	Fő	2	2	0,25	1,5	1,5
	%	8,5%	8,2%	1,4%	10,7%	12,8%
30-34 év (TS 1005)	Fő	1,5	2	2,25	0,75	0,5
	%	6,4%	8,2%	12,7%	5,4%	4,3%
35-39 év (TS 1006)	Fő	0,75	0,25	1,5	1,25	1,25
	%	3,2%	1,0%	8,5%	8,9%	10,6%
40-44 év (TS 1007)	Fő	2,75	3,5	1,5	1,75	1,75
	%	11,7%	14,3%	8,5%	12,5%	14,9%
45-49 év (TS 1008)	Fő	3,75	4,25	3	2	0,75
	%	16,0%	17,3%	16,9%	14,3%	6,4%
50-54 év (TS 1009)	Fő	6,25	5,25	2	1	1
	%	26,6%	21,4%	11,3%	7,1%	8,5%
55-59 év (TS 1010)	Fő	3,5	4,75	4	4,75	3,5
	%	14,9%	19,4%	22,5%	33,9%	29,8%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	0,5	1	1,25	0,25	0,5
	%	2,1%	4,1%	7,0%	1,8%	4,3%

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	24		0,0%	9	37,5%	14,5	60,4%
2013	28		0,0%	9	32,1%	15,75	56,3%
2014	20		0,0%	7,5	37,5%	10,25	51,3%
2015	14		0,0%	5	35,7%	9	64,3%
2016	12		0,0%	3,75	31,3%	8	66,7%
2017	12		0,0%	3	25,0%	9,75	81,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Magyarország 2014 során is erősítette a közfoglalkoztatás rendszerét, mivel a program jelentős szerepet tölt be a tartósan munkanélküliek foglalkoztathatóságának javításában, az inaktív népesség aktiválásában. A rendszer fenntartását indokolja, hogy a célcsoport tartós piaci foglalkoztathatósága a munkaerő-kereslet további növekedésével párhuzamosan látszik csak megvalósíthatónak. Az átmeneti jelleg a célcsoport sajátosságai miatt több éves időtávon érvényesíthető.

A tartós állástalanságból kilépés több lépcsős, képzést és foglalkoztatást is alkalmazó támogatási folyamatként valósulhat meg, ennek eredményessége a települési és járási gazdasági-társadalmi hátrányok jellegén is múlik.

E csoport foglalkoztatási aktivizálása más eszközökkel (mint a segélyezés) sem járt nagyobb hatékonysággal. A közfoglalkoztatás rendszere nem váltja fel a jóléti politikákat vagy az aktív

munkaerő-piaci eszközöket, hanem az a célja, hogy átmenetet képezzen a segélyezésből a nyílt munkaerőpiacra, emellett jelentős szociális felzárkóztató szerepe is van. A munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű alacsony iskolai végzettségűek, szakképesítéssel nem vagy elavult szakképesítéssel rendelkezők, illetve kiemelten a közfoglalkoztatottak számára képzési lehetőségek, továbbá a közfoglalkoztatásból való kivezetést elősegítő személyes szolgáltatások nyújtására kerül sor.

A munkaerő-piaci re-integrációval a legrászorultabb, inaktív réteg rendszeres munkajövedelemhez jut, aktivitásuk nő. További intézkedések segítik elő a közfoglalkoztatásból a nyílt munkaerő-piacra való átmenetet: az ajánlásnak megfelelően a képzések és a szolgáltatások fejlesztése erősíti a közfoglalkoztatás aktiváló erejét. A közfoglalkoztatásból a nyílt munkaerő-piacra való kivezetést és a közvetíthetőség feltételeinek javítását elősegítő jogszabályváltozások értelmében ezen túl a közfoglalkoztatási jogviszonyban álló köteles elfogadni a felajánlott elsődleges munkaerő-piaci munkahelyet, mentesül a munkavégzési kötelezettség alól az állásinterjú idejére, továbbá a 25 év alattiak esetében a közfoglalkoztatás nem minősül megfelelő állásajánlatnak (lásd Ifjúsági Garancia).

Forrás: MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA

Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

	Közfoglalkoztatásban résztvevők személyek száma	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	3	n.a	n.a
2011	8	n.a	n.a
2012	3	n.a	n.a
2013	5	n.a	n.a
2014	5	n.a	n.a
2015	5	1	n.a
2016	5	2	n.a
2017	5	3	n.a

Forrás: Önkormányzat adatai

Vácon a Pest Megyei Kormányhivatal Váci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya fogadja az álláskeresőket. Közelsége miatt közlekedésileg jól megközelíthető, mely előny a Vácon működő nagyfoglalkoztatók elérhetősége miatt is. A Pest Megyei Kormányhivatal Váci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya minden esetben elsődleges szempont, hogy az ügyintézők az ügyfelek részére megfelelő állásokat keresnek és ajánlanak fel. A Kirendeltségen a munkaerő-piaci képzések lebonyolításában, a képzési lehetőségek felkutatásában, a pályaválasztási tevékenységben az intézményi és piaci képzőkkel tart fenn kapcsolatoka.

A munkanélküliség csökkentése érdekében a legfőbb foglalkoztató a településen az önkormányzat, a közmunka program keretein belül. Évente minimum öt főt foglalkoztat, akik zöldfelület- közterület, köztemető parkok és vízelvezető árok karbantartását végzik. A közmunka mellett négy főt is tudott az NMI által finanszírozott kulturális közhasznú foglalkoztatás keretében alkalmazni.

A legtöbb munkavállaló Vácon, Veresegyházon, Gödöllőn és Budapesten dolgozik. Mobilitás, közlekedés szempontjából Vác tűnik a legkedvezőbb választásnak.

A fiatalok munkából való távolmaradását okozza a képzési idő meghosszabbodása, a munkakeresés sikertelenségét követő ismételt tanulóvá válás.

A Pest Megyei Kormányhivatal Váci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya meghirdette „nyári diákmunka elősegítése” elnevezésű programot, melyben 16-25 év közötti nappali oktatás munkarendje szerint tanuló diák vehet részt. Az állam teljes, vissza nem térítendő bérköltség-támogatást biztosít a tanulók foglalkoztatásához, biztosítva részükre a bérminimum vagy szakképzettség esetén a garantált bérminimum időarányos részét.

Fontos, hogy a diákok a képzésük ideje alatt, nyári szünidőben megtanulják a munka fontosságát és a vele járó felelősséget. A nyári időszakban diákmunkában minimum három főt szinte minden nyáron sikerült foglalkoztatnunk.

A pályaválasztáson, a megfelelő munkahely megtalálásán kívül a fiatalok képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférését szintén a váci járási hivatal segíti.

5.3. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A segélyezési rendszer átalakítása során egységessé válik a szétaprózódott szociális segélyezési rendszer. 2015. március 1-jétől az átalakítást követően az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai és a felelősségi körök egyértelműen elválnak, a segélyezési rendszer átláthatóbbá válik, amely így megfelelőbben reagál a helyi, térségi problémákra, valamint jobb lefedettséget biztosít a helyben lakó rászorultak számára.

Az állami felelősségi körben kötelezően biztosítandó ellátások szabályait továbbra is a szociális törvény tartalmazza. Ezen ellátások megállapítása és folyósítása egységesen járási hatáskörbe kerül, finanszírozásuk teljes mértékben a központi költségvetésből történik. A kötelezően biztosítandó ellátások járási szintre emelésével elősegíthető az országosan egységes jogalkalmazási és segélyezési gyakorlat.

Az önkormányzatok által biztosítandó ellátások jogosultsági feltételeit, összegét az önkormányzatok állapítják meg, ezáltal az önkormányzatok lehetősége nő a helyi közösség szociális biztonságának erősítésére, a szociális segélyek megfelelő biztosítására.

Az ellátások finanszírozását az önkormányzatok elsősorban saját adóbevételeikből teremthetik meg, emellett a központi költségvetés továbbra is támogatja az alacsony adóerő-képességű települések szociális feladatainak ellátását.

A finanszírozási rendszer kiemelten támogatja a forráshiányban szenvedő településeket azáltal, hogy a központi forrást közöttük az adóerő-képességük szerint sávosan osztja el, több forrást biztosítva az alacsony adóerő-képességű önkormányzatok számára.

Azoknak az önkormányzatoknak, amelyek a rászorulókat ellátását az adóerő-képesség alapján biztosított forrás felhasználásával sem tudják megfelelően biztosítani, pályázati úton lehetőségük lesz rendkívüli támogatást igényelni.

Forrás: MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA

Álláskeresői segélyben részesülők száma

Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	7		1,44%		0,00%
2013	11		2,29%		0,00%
2014	3,75		0,80%		0,00%
2015	3,75		0,79%		0,00%
2016	4,5		0,90%		0,00%
2017	1,75		0,35%		0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	487	1	0,2%
2013	481	1	0,2%
2014	469	0,75	0,2%
2015	474		0,0%
2016	502		0,0%
2017	502		0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	24	5,5	22,9%
2013	28	1,75	6,3%
2014	20	2,5	12,5%
2015	14	1,75	12,5%
2016	12	3	25,0%
2017	12	3,5	29,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.4. Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	19	-
2013	23	-
2014	19	-
2015	19	-
2016	20	-
2017		

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

A szociális rászorulóknak esetében lakásfenntartási támogatási rendszer működik, amely több elemből tevődik össze. Részben a havonta történő természetbeni ellátásokkal csökken a lakáskiadások mértéke. Az elmúlt két évben a valamely közüzemi szolgáltatás felé hátralékkal rendelkező állampolgárok száma nőtt.

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Lakhatást segítő támogatás a normatív lakásfenntartási támogatás. Ezt a támogatási formát és a kiegészítő helyi kompenzációt pénzbeli támogatásként nyújtjuk, a kifizetés a házipénztárból történik. A szociális törvény rendelkezik az adósságkezelési szolgáltatásról, amely akkor nyújt segítséget, ha már összegyűlt egy nagyobb összegű díjhátralék. Ez lehet önkormányzati adósságrendezés, egyéb pénzbeli támogatás, mérőeszközös felszereléséhez hozzájárulás.

Tapasztaljuk, hogy a szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása, és a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése.

A legveszélyeztetettebb csoportok a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülők, kedvezőtlen jövedelmi helyzetű családok, pályakezdők, nagycsaládosok, az erőszak áldozatai pl. kilakoltatás előtt álló családok, a lakásfenntartási nehézséggel küzdők, a lakhatással összefüggő adósságot felhalmozott háztartások és súlyos betegséggel küzdő családok.

Kisnémedi Község Önkormányzata jelenleg 1 db költségalapú bérlakás tulajdonosa, az ingatlant jelenleg nem lakják. A lakás összkomfortos, teljes egészében megfelelő lakhatási körülményeket biztosítva.

Településünk közigazgatási területén hajléktalan személy nem él.

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családok esetében. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. Önkormányzatunk szociális rendeletében nem szabályozza az adósságkezelési szolgáltatás jogcímét, azonban minden bajban lévő embernek, családnak tudott segíteni települési támogatás formájában. Ezt pénzbeli vagy természetbeni ellátásként nyújtottuk a rászorulóknak. (pl.: tűzifa, élelmiszercsomag).

A lakhatási támogatás pedig kifejezetten a rászoruló lakhatásához való rendszeres hozzájárulás.

Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)
2012	285	2	3	0	1
2013	286	2	3	0	1
2014	286	2	3	0	1
2015	286	2	3	0	1
2016	286	2	2	0	1
2017	286	2	2	0	1

3.4 5.5. Telepek, szegregátumok helyzete

Kisnémedi község közigazgatási területén nincsenek telepek, szegregátumok.

5.6. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Orvosi ellátás			
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	1		
2013	1		
2014	1		
2015	1		
2016	1		
2017	1		

Az egészségügy területén a Kormány kiemelt célja az állampolgárok egészségi állapotának javítása, az egészségben eltöltött életevek növelése, a területi egészség-egyenlőtlenségek csökkentése, valamint az egészségügy működési hatékonyságának és a megfelelő hozzáférés lehetőségének javítása. A lakosság egészségi állapotának javítása érdekében több, nemzetközi szinten is elismert kormányzati intézkedés született. A fontosabbak között említhetjük a népegészségügyi termékadó bevezetését, a nemdohányzók védelméről szóló törvény szigorítását, az élelmiszerekben lévő transz-zsírsavak megengedhető legnagyobb mennyiségét, valamint a közétkeztetésre vonatkozó szigorúbb táplálkozás-egészségügyi előírásokat érintő szabályozást.

A Kormány elkötelezett az egészségügyi ellátórendszer népegészségügyi fókuszú átalakításában. Cél egyrészt vonzóvá tenni az orvosok számára a háziorvosi pályát, másrészt megerősíteni ezen ellátási formát oly módon, hogy az alapellátási kompetencia keretein belül a háziorvosok minél szélesebb körben képesek legyenek ellátást nyújtani a betegek számára, tehermentesítve ez által a járó- és fekvőbeteg ellátást. A háziorvosi alapellátás területi egyenlőtlenségeinek csökkentése céljából a leghátrányosabb helyzetű kistérségek településeire kiterjedő ellátási kötelezettséggel működő háziorvosi szolgálatokat már jelenleg is 50 %-kal magasabb fix összegű díjazás illeti meg, illetve az ún. Praxis programok, a praxisváltás program, valamint a háziorvosok számára nyújtott letelepedési támogatás eredményeként számottevően javult az addig betöltetlen praxisokban az ellátás. A háziorvosi alapellátást és a „kapuőr” funkciót számos intézkedés segíti, így a teljesítmény alapú finanszírozás bevezetése, a prevenció erősítését célzó egészségfejlesztő irodák (EFI) létrehozása. A hatékonyság növelése folyamatosan jelen lévő, kiemelt prioritása az egészségpolitikának, ami az ellátórendszer strukturális átalakításában és a gyógyszerügy területén (generikus árverseny támogatása, hatóanyag felírás meghatározott körben) egyaránt érvényesül. A járó beteg szakellátás folyó finanszírozási arányához képest több fejlesztési forráshoz jutott, valamint hangsúlyosabban jelennek meg az intézményrendszer egészét érintő hatékonyságjavító fejlesztések, melyeknek hatása a beruházások (egészségpótlusok és onkológiai centrumok fejlesztése, intézményi funkcióváltások, párhuzamos kapacitások megszüntetése, korszerű diagnosztika fejlesztése) befejezését követően lesz érzékelhető. Forrás: Egészségügyi Ágazati Stratégia

Településünkön az állampolgárok a közszolgáltatások többségét – néhány fekvőbeteg ellátás kivételével – helyben eléri. Az Önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja, megjelenő lakossági igények alapján önként vállalt feladatokkal egészíti ki az ellátó rendszerét.

Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- vegyes háziorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás (szomszéd falu, Váchartyán)
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek), Provincia Családorvosi Egyesület
- védőnői ellátás,
- iskola- és ifjúsági orvosi ellátás.

Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	15
2013	19
2014	19
2015	19
2016	21

Fentiekből fakadó kötelezettségeinket teljesítettük a háziorvosnak nyújtott pénzbeli hozzájárulással, a rendelő fenntartásával. Váchartyánban Dr. Csongvai Éva fogászati körzetéhez tartozik Kisnémedi, ahol térítésmentesen vehetnek igénybe a páciensek bizonyos ellátásokat. Védőnői ellátás helyben megoldott, a feladatokat részmunkaidőben látja el a védőnő. A szakellátásokat illetve kizárólag Vácon érhetik el a betegek.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatunk biztosítja. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: házi segítségnyújtás, családsegítés, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

Napjaink népbetegségei közé tartoznak a szív- és érrendszeri megbetegedések, a magas vérnyomás, a magas vércukorszint. Ezek szűrését a háziorvos tesztekkel és laborminták alapján végzi, majd a megfelelő szakrendelésekre utalja a betegeket.

A gyermekeknek meghatározott időközönként kötelező védőoltásokat kell kapniuk. Mára már emelkedő tendenciaként figyelhető meg, hogy a szülők többsége a nem kötelező (ingyenes, vagy térítésköteles) vakcinákat is beadatja gyermekének.

Kisnémedi Község Önkormányzat vásárolt szolgáltatás keretében biztosítja a gyermekek megfelelő óvodai, iskolai étkeztetését. A közétkeztetésre vonatkozó jogszabályi környezet szigorításával 2015. őszétől fel kell tüntetni az étlapon az ételek kalória, energia-tartalmát, a zsír- és szénhidráttartalmát, só és cukormennyiségét. Ehhez biztosítanunk kell a szakmai felkészültséggel rendelkező humánerőforrást is.

2016. január 1-jétől a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozása alapján a települési önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatként biztosítják a szünidei gyermekétkeztetést, melynek keretében a szülő kérelmére az önkormányzatnak napi egyszer meleg ételt kell biztosítania valamennyi iskolai szünidő, valamint az óvoda és bölcsőde ezen időszakoknak megfelelő zárva tartása időtartamára eső munkanapokon a hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére, ideértve azokat a gyermekeket is, akik nem rendelkeznek intézményi – bölcsődei, óvodai vagy iskolai tanulói – jogviszonnyal. De a településen ezt a szolgáltatást nem igényelte a lakosság.

Kisnémedi település adottságai megfelelőek különböző sporttevékenységek folytatásához. Önkormányzatunk színvonalas minőségű sportpályát tart fenn. Egyesület keretein belül sportolnak a focisták, valamint a Lovastanyák is kitűnő lehetőséget biztosítanak a lovassportot űzők számára. Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja az óvodai testnevelés és sportkultúra formáit. A felnőttek testkulturális, rekreációs és szabadidős tevékenységére biztosítunk helyet mind a sportpályán, mind pedig a művelődési ház épületében. Jelenleg hetente kétszer a művelődési ház épületében alakformáló és intervall edzés tartunk helyi és más településről érkezőknek is. Így mindenki kap lehetőséget rendszeres testmozgásra.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások nyilvánosak, mindenki (aki megfelel a jogszabályban előírt feltételeknek) számára hozzáférhetőek.

A szociális étkeztetés keretén belül a Baptista szeretetszolgálattal népkonyhát üzemeltetünk a rászorulóknak. Jelenleg ezt 24 fő veszi igénybe.

Kisnémedi Község Önkormányzata felé eddig semmiféle panasz nem érkezett, sem az ügyfelektől, sem pedig más hatóságoktól arra vonatkozóan, hogy az egyenlő bánásmód követelményei sérültek.

Önkormányzatunk a szociális ellátórendszer helyi szinten történő szabályozása során szem előtt tartja a leghátrányosabb rétegek sorsát, és hátránykompenzáló juttatásokkal segít a felzárkózásukban. Ilyenek a települési segélyezés, a nappali tagozatos közoktatási intézményben tanulók részére a beiskolázási támogatás, a 62 év feletti idősöknek minden karácsonykor nyújtott ajándécsomag. stb. .

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templom, a civil szervezetek.

A művelődésre, kikapcsolódásra a települési és civil rendezvények, a művelődési ház ad lehetőséget. Programjainkat a lakossági igényekre és a civil szervezetek kezdeményezéseire tekintettel alakítjuk. Mindig nagy hangsúlyt kap az évente egy alkalommal megrendezett falunap, majális, augusztus 20-i ünnepség, szüreti mulatság, kórustalálkozó és az idősek napja.

Támogatások nyújtásával igyekszünk enyhíteni a hátrányos helyzetű családok mindennapjain. A szolidaritás és felelősség mind magánemberekben, mind a működő gazdasági szervezetekben jelen van. Jellemzően felajánlások, önkéntes munkában nyilvánul meg. Ez a jelenség karácsony közeledtével erősödik fel, december hónapban jóval magasabb az ajándékozás készítése.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított, az állampolgárok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik a feladatok végrehajtásáról. Az egyes feladatok ellátása során együttműködünk a helyi intézménnyel, civil szervezetekkel, vállalkozásokkal, a történelmi egyházakkal és egyéb szervezetekkel.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennapok alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az ún. humánszolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodák, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

5.9. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség tapasztalható.	Közfoglalkoztatás tovább folytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.

A hátrányos helyzet generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
A lakossági adósságállomány újratermelődése.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.
A digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedését.	Képzések bővítése a munkanélküliek körében

6. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében a hatályos köznevelési törvény értelmében 2015 szeptemberétől az eddigi 5 éves kor helyett 3 éves kortól kötelező az óvodai részvétel.

Az Integrációs Pedagógiai Rendszer (IPR) hatásvizsgálata azt mutatta, hogy a program általános javulást hozott a résztvevő iskolák diákjainak iskolai teljesítményében, fejlődésében. A hátrányos helyzetű tanulók középiskolai továbbtanulásának, középiskolai sikerességének, szakmához jutásának elősegítését célozzák az Útravaló Ösztöndíjprogram esélyteremtő alprogramjai. A 2011-ben elfogadott két új törvény (szakképzési és szakképzési hozzájárulási) megteremtette a duális képzés kiterjesztésének lehetőségeit, amit az új felnőttképzési törvény elfogadása követett 2013 közepén.

A duális képzés minőségének emelése érdekében növelik a képzésben közreműködők szakmai kompetenciáit: a szakképző intézményben lehetővé válik gyakorlati oktatásvezető munkakör kialakítása, a gyakorlati képzést folytató szervezetnél folyó gyakorlati képzésben pedig gyakorlati oktatóként olyan személy vehet részt, aki rendelkezik mestervizsgával. 2013 szeptemberétől a képzések már az új rendszerben indultak el, melynek legfontosabb elemei a vállalati tanműhelyek támogatása, emelt szakma-normatíva, tanulószerveződések rendszere.

2015-től kezdődően kiemelt cél a tanulószerveződések számának további növelése, amelynek elérése érdekében a Kormány bevezette a kamarai garanciavállalás rendszerét. Ennek célja, hogy a tanulók vállalati környezetben végezzék el gyakorlati képzésüket, így tovább nő a szakképzési rendszerből kikerülő fiatalok kompetenciáinak munkaerő-piaci relevanciája. Az állami szakképző intézmények egységes fenntartói átvétele révén az intézményfenntartás és szakmai irányítás egy kézben tartása jelenti a biztosítékot a minőségi szakképzési és képzésfejlesztési feladatellátásra, a duális képzés kiterjesztésére irányuló koncepció megvalósítására, illetve a szakképzési reformlépések nyomán követése mellett az egységes intézményrendszer hatékonyságának növelésére.

Speciális intézkedések bevezetésére is sor kerül az esélyteremtő támogatást igénylő hallgatók érdekében. A hátrányos helyzetűeket támogató felvételi többletpontok rendszere nemcsak, hogy működik, hanem 2013 óta a szerepe is nőtt. A Kormány továbbra is nagy számban biztosít az arra érdemes jelentkezőknek magyar állami ösztöndíjas helyeket, a felvettek körében magasabb a hátrányos helyzetűek aránya, mint a jelentkezők körében.

A felsőoktatási szakpolitika megváltoztatta 2013-tól a korábbi felsőoktatási felvételi rendszert, melyben a Kormány határozta meg a felvételi keretszámot képzőhelyenként. Az új rendszerben a felvételiző eredménye, valamint az intézmény kapacitáskorlátja a meghatározó elem. 2013 óta minden olyan hallgató, aki elérte a minimum belépési korlátot, és az adott intézmény fel tudja venni, részesülhet állam által támogatott képzésben

Forrás: MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA

Magyarországgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és

nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

6.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Kisnémedi településen a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményben és szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan sérült gyermeket nevelő családok esetében.

Év	Élveszületések száma
2009. évben	8
2010. évben	5
2011. évben	7
2012. évben	6
2013. évben	4
2014. évben	3
2015. évben	9
2016. évben	9
2017. évben	5

Forrás: helyi adatbázis

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	27
2013	28
2014	22
2015	8
2016	8
2017	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A jogszabályi változások és a megnövekedett minimálbér és garantált bérminimum miatt egyre kevesebben férnek bele a meghatározott jövedelem határba, ezáltal szűkül a jogosultak köre.

A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell megállapítani. A rendelet szerint definiált veszélyeztetettség – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot - gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének

A gyermekek veszélyeztetettségét az alábbiakban felsoroltak okozzák:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérre is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapiiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező

esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségük miatt rendszeresen gyógyszert fogyasztó kisgyermekkel.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya

	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-8. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	szünidei étkeztetésben részesülők száma
2014	n.a	n.a	n.a	n.a	0
2015	44	1	8	55	0
2016	-	1	8	38	0
2017	-	1	8	31	0

Forrás: Önkormányzati adatok

2016. január 1-jétől a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozása alapján a települési önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatként biztosítják a szünidei gyermekétkeztetést, melynek keretében **a szülő kérelmére az önkormányzatnak napi egyszer meleg ételt kell biztosítania valamennyi iskolai szünidő, valamint az óvoda és bölcsőde ezen időszakoknak megfelelő zárva tartása időtartamára** eső munkanapokon a **hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére**, ideértve azokat a gyermekeket is, akik nem rendelkeznek intézményi – bölcsődei, óvodai vagy iskolai tanulói - jogviszonnyal.

A településen jelenleg nem tudunk olyan gyermekről, aki magyar állampolgársággal nem rendelkezik.

6.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településünkön szegregált lakókörnyezet nincs.

6.3. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

2013. szeptember 01-jétől módosult a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása, szabályozása átkerült a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvénybe. A szabályozás célja a gyermek hátrányainak kompenzálása, esélyeinek növelése kora gyermekkortól fiatal koráig, minél sikeresebb társadalmi integrációjának elősegítése érdekében.

Az új szabályozás szerint a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása külön kérelemre indul, űrlapja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény nyomtatvány részét képezi, a kettő együtt igényelhető.

Ennek ellenére az ügyfelek figyelmét még mindig fel kell hívni a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megváltozott szabályaira és a kérelmezés lehetőségére.

A gyermekek körülményeit, fejlődését már fogantatásuktól kezdve figyelemmel kíséri a terhesgondozás keretein belül a védőnő. A védőnői szolgáltatás részben „házhoz menő”, hiszen így lehet a születendő gyermek lakhatási, szociális körülményeiről teljes képet kapni. A védőnői gondozásban 6 éves korukig részesülnek a gyerekek. Természetesen az iskolában folytatódik az egészségügyi ellátásuk, a szűrések, a kötelező oltások fontosságát szem előtt tartva. Kötelező a gyermekek számára a fogászati szűrővizsgálat is.

Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1	125
2013	1	138
2014	1	144
2015	1	141
2016	1	144
2017	1	159

Kisnémedin felnőtt háziorvos praktizál, azonban csecsemőket és kisgyermeket is ellát. Gyermekfogászat, iskola fogászat Váchartyánban működik. Havi egy órában gyermekorvos látja el a kizárólag gyermekorvosi feladatokat.

Az óvodai nevelést az Önkormányzat által működtetett óvoda keretében biztosítjuk a településen lakó/tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek számára. Mégis vannak olyan családok, akik más településre viszik a gyermekeiket. Az óvodai létszámok és csoportlétszámok alakulását az alábbi táblázat részletezi:

Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	25	
Óvodai csoportok száma	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.00-16.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	7 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó

		létszám
Óvodapedagógusok száma	2	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	0

Gyógypedagógusok létszáma	-	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	29			29	0,0%
2012/2013	31			31	0,0%
2013/2014	33			33	0,0%
2014/2015	24			24	0,0%
2015/2016	24			24	0,0%
2016/2017	27			27	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012		1	25	1	26	
2013		1	25	1	25	
2014		1	25	1	25	
2015		1	25	1	23	
2016		1	25	1	27	
2017		1	25	1	27	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A településen a Mozgássport Egyesület magában foglalja a testnevelés és sportkultúra valamennyi formáját, a gyermekek és felnőttek részére (kölök-, ifi- és öreg futball).

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

A kisgyermekek speciális ellátási igényeire, a korai fejlesztésre, rehabilitációra helyben sajnos nincs kielégítő szolgáltatás. Ezt a település környékén, legközelebb Vácon tudják a szülők elérni. Az óvodában helyben fejlesztő pedagógus foglalkozik a gyermekekkel heti egy-egy alkalommal. Fontosnak tartjuk ezeket az ellátásokat fejleszteni, oly módon, hogy azok helyben elérhetővé váljanak.

6.4. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés keretében szervezzük meg.

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek nevelését az óvoda vállalja. Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt, fejlesztő pedagógus elérhető a településen.

A pedagógusok képzettsége, és innovációs készsége megfelelő a kompetenciafejlesztés, egyéni differenciálás terén. A Humán erőforrás és a Társadalmi Megújulás Operatív Programok által szinte valamennyi pedagógus érintett volt, és részt vett esélyegyenlőséghez kapcsolódó módszertani képzésen.

Speciális ellátás Vácon érhető el, melyben a támogató szolgáltatás biztosít segítséget.

Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

6.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.

7. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Év	Munkavállalási korúak száma		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	254	233	12	12
2013	246	235	14	14
2014	239	230	10	10
2015	245	229	7	7
2016	262	240	6	6
2017	260	242	6	6

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

7.1. A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

Településünkön jelenleg nincs foglalkoztatást segítő, illetve képzési program. Ezek a lehetőségek leginkább Vácon elérhetőek. A támogatott képzések a Pest Megyei Kormányhivatal Váci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán keresztül, regisztrált álláskereső számára biztosíthatóak.

Településen több olyan munkavállalási korú nő él, akik alacsony, vagy éppen nem megfelelő iskolai végzettségük miatt nem tudnak érvényesülni a munka világában. A közfoglalkoztatási program keretében Önkormányzatunk átlagosan havi 5 főt foglalkoztatott a regisztrált álláskeresők közül.

Hátrányos megkülönböztetés az önkormányzatnál foglalkoztatott nőket nem éri, hiszen elvünk, hogy egyenlő munkáért egyenlő bér jár.

7.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Településünkön egy bölcsőde működik. Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)

Településünkön megfelelően biztosított az óvodai és a bölcsődei ellátás, bár az óvodás korú gyermekek száma, ezzel együtt a csoportok létszáma jelentősen megnövekedett.

7.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás elsősorban a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. A várandós nőket már a terhesség kezdetétől gondozásba veszi a védőnő és születést

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	7	7
2013	1	4	4
2014	1	5	5
2015	1	9	9
2016	1	9	9
2017	1	5	5

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

követően a gyermek 6 éves korának betöltéséig figyelemmel kíséri mind az édesanyját, mind pedig a gyermeket. Így a nők hozzájutnak a szűrésekhez is (méhnyakrákszűrés, vérvételek, gyermekeknek kötelező státuszvizsgálatok és védőoltások). Szakrendeléseket Vácon tudnak igénybe venni.

7.4. A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás. A családon belüli erőszak megelőzése, felderítése és ez által a bűnelkövetők kiszűrése érdekében a körzeti megbízottak rendszeresen vesznek részt a jelzőrendszeri tagok esetmegbeszélésein, ahol értesülhetnek a térségben előadódó családi gondokról, kiskorúak testi és szellemi fejlődését hátrányosan befolyásoló eseményekről.

7.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben lévő családnak önkormányzatunk nem tud biztosítani átmeneti elhelyezést, de eddig mindig segítséget tudtunk nyújtani nehéz helyzetbe került családoknak.

7.6. A nők szerepe a helyi közéletben

Kis településről lévén szó, a helyi közéletben a nők mindig is fontos szerepet töltek be. Megfigyelhető, hogy míg az önkormányzat anyagi helyzetéből adódóan intézményeket tudott fenntartani (pl.: helyi iskola (Pittlikné Bóta Judit), óvoda (Misnyovszkiné Tóth Angéla), polgármesteri hivatal (jegyző: Hegyi Ágnes) ott elsősorban nők töltöttek be vezető beosztásokat.

7.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

7.8. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
A GYÁS, GYES-ről való visszatérés nehézkes munkaerő piacra	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Az Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátás költségeinek átvállalása.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.

8. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az Idősügyi Nemzeti Stratégia nemcsak az időseket, hanem a középkorúakat és a felnövekvő nemzedékeket is megszólítja, célkitűzéseivel hatni akar rájuk, hiszen a sikeres idősödést már igen korán kell megalapozni. Korunkban több idős ember él a Földön, mint bármikor ezelőtt és arányuk a lakosság egészéhez viszonyítva tovább növekszik. Ezek az idős felnőttek nagymértékben hozzá tudnak járulni a társadalom fejlődéséhez.” – fogalmazódott meg az UNESCO 1997-es, Hamburgi Nyilatkozatában. A születéskor várható élettartam 2007-ben férfiak esetében 69,19 év volt, a nőknél 77,34 év, az EU-átlagtól az elmaradás nők esetén 4,5 év, férfiak esetén 6,5 év. (Forrás: EUROSTAT)

A Stratégia építeni kívánt az idősök véleményére, az idősellátáshoz kapcsolódó gyakorlati szakemberek tudására, a meglévő hazai és adaptálható külföldi „jó gyakorlatokra” annak érdekében, hogy az itt megfogalmazott irányelvek a gyakorlati munkában alkalmazhatók legyenek. Az itt megfogalmazott időspolitikai jövőkép, a célok elérését szolgáló fejlesztendő területek számbavétele mind pro-aktív (megelőző), mind reaktív megközelítéseket tartalmaznak.

A nyugat-európai országokban általánosságban 65–67 éves kortól tekintik idősnak az ott élőket. A WHO szerint a 60–74 év közöttiek az idősödők, a 75–89 évesek az idősek és a 90 év fölötti személyek a nagyon idősök – magyar fordításban a nem egészen jól hangzó „aggok”. A Stratégia szempontjából e három korcsoportot együttesen tekintjük időseknek, bár a hazai munkaerő-piaci sajátosságok okán – e szakterület vonatkozásában – már a 45 éven felüliek is szeniorokként kezelendők.

Ma még sok idősebb ember ki van téve a társadalmi kirekesztés valamelyik kockázatának: elszigetelődés, egészségi problémák, hozzáférés az ellátásokhoz. A társadalmi részvétel azt is jelenti, hogy az egyén milyen mértékben, milyen intenzitással és hányféleképpen használja fel képességeit, tudását, egyéniségének sajátos adottságait más emberek, szűkebb vagy tágabb közösségek hasznos szolgálatára, gazdagítására, illetve milyen mértékben veszi igénybe mások adottságait saját élete alakításában. Ebben az értelemben a társadalmi részvétel, illetve a közösségileg aktív lét azt feltételezi, hogy az egyén tevőlegesen befolyásolja nemcsak saját maga, hanem a különböző közösségek életét, hozzáadja tudását, normáinak érvényesítését, munkáját, bizalmát, egyéniségének színét, jellegét a közösség egészéhez.

A Stratégia hosszú távú keresztmetszetű, a jelenre és a jövőre is fókuszál, mint jövőtervezési technika, tervezési spirált fogalmaz meg. A Stratégia legfőbb céljainak meghatározása hosszú távon, 2034-ig.

Idősügyi Nemzeti Stratégia elvei

- a születéskor várható élettartam közelítése az európai uniós átlaghoz,
- az egészségben eltöltött évek számának növelése,
- az aktív élet fenntartásának növelése,
- az időskori jövedelembiztonság megteremtése,
- a társadalmi integráció erősítése,
- a különböző szolgáltatások (egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális stb.) összehangolása az idősödők és idősek szükségleteinek és érdekeinek figyelembevételével,
- az idősek élethosszig való tanulásának támogatása, a digitális tananyagok hozzáférhetőségének biztosításával,
- az „aktív idősödés” feltételeinek erősítése, mely nem csupán a fizikai aktivitást, a munkaerőpiacon maradást jelenti, hanem a társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvételt is,
- az idősödési folyamat „menedzsmentjének” elterjesztése már a fiatalkorban,
- a társadalmi szemléletváltás mind a gazdasági, mind az idősödés társadalmi megítélését és megélését illetően.

Beavatkozási területek:

- A humánszolgáltató és védelmi rendszerek szolgáltatásait igénybe vevők jogainak fokozott védelme, az érdekérvényesítési képességük fejlesztése.
- Az időskori jövedelembiztonság az aktív életszakaszban alapozódik meg.
- Az idősellátás modernizációja, a humánszolgáltató és védelmi rendszerek egyre inkább a célcsoport szükségleteihez és igényeihez történő fejlesztésével, az akadálymentes hozzáférés feltételeinek megteremtése.
- A humánszolgáltatási és védelmi rendszerek transzparenciájának biztosítása folyamatos minőségirányítási rendszerfejlesztés, a célcsoport aktív részvétele mellett.
- A sikeres idősödés kulcskomponenseinek erősítése: fizikai és szellemi aktivitás, mentális egészség, helyes táplálkozás, társas támogatás.
- Az idősök ellátása területén humánerőforrás- (hivatásos és laikus segítők, önkéntesek, családtagok) fejlesztés: képzés, személyiségfejlesztés, szervezetfejlesztés.
- A mindenki számára hozzáférhető – érthető és érzékelhető – e-learning, e-információ és az e-szolgáltatások továbbfejlesztése.

A „Közbiztonság és közrend további megerősítését célzó, a prevenciót előtérbe helyező” intézkedési terv keretein belül, illetve azon túlmenően is a körzeti megbízottak által folyamatosan kiosztásra kerültek a Rendőrség által elsősorban idős koruk vagy egyéb ok miatt veszélyeztetettek részére készített tájékoztatók, szórólapok. A körzeti megbízottak fokozott figyelmet fordítanak a felügyelet nélkül hagyott házakra, a szezonálisan elkövetett betöréses lopások, terménylopások megelőzése,

Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	80	128	208
2013	77	122	199
2014	76	119	195
2015	75	115	190
2016	75	116	191

elkövetőinek eredményes felderítése érdekében.

8.1. Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

8.2. Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az egészséges idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetük javítása érdekében szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet.

8.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított, egy része az időskorúak részére szerveződik. Településünkön szolgáltatások köre színes

képet mutat. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít, illetve segít elő:

- támogató szolgáltatás,
- szociális étkeztetés, melyet elsősorban koruknál fogva rászorulóknak vehetnek igénybe.

Jellemző a szolgáltatásainkra, hogy egymásra épülnek, az egyes ellátások személyre szabottak és egyéni szükséglet felmérésen alapulnak. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja.

Alapvető célunk az aktív életvitel biztosítása, hiszen az aktivitással kivédhető a feleslegessé válás érzése.

Az Önkormányzat e célcsoport életminőségének jellemzőit folyamatosan vizsgálja, és ennek alapján alakítja szolgáltatásait.

Településünkön működik a Kisnémedi Faluvédő Egyesület, mely az intézményén keresztül biztosítja az aktív bekapcsolódásukat a közéletbe. Ezen az egyesületen keresztül, önkéntes munkát vállalnak az idősök, a fiataloknak rendezett programokon segítenek, és ez által nem érzik magukat feleslegesnek.

8.4. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése.
A morbiditási statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák a leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
Gyakran válnak áldozattá.	Idősök személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.
Idős korral összefüggő társadalmi sztereotípiák.	Nyilvánosság eszközeinek bővítése.

9. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Magyarország az elmúlt években, évtizedekben jelentős jogalkotási lépéseket tett a fogyatékos emberek életminőségének javítása, önálló életvitelének és társadalmi integrációjának elősegítése érdekében. E szabályozások közül mindenekelőtt a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.), valamint a Fogyatékosysággal élő személyek jogairól szóló – a 2007. évi XCII. törvénnyel ratifikált – ENSZ-Egyezmény emelhető ki. Emellett fontos alap az Európai Bizottságnak az Európai fogyatékosügy stratégia 2010–2020: megújított elkötelezettség az akadálymentes Európa megvalósítása iránt COM/2010/636 számú közleménye.

A fogyatékosügy szakterület egyik legfőbb jellemzője, hogy az élet valamennyi területét, és így szinte minden államigazgatási ágazatot egyaránt érint, ezért a fenti dokumentumok érdemi alkalmazása a mindenkor kormányzat részéről gondosan tervezett, összehangolt intézkedéseket követel meg.

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint 490 578 fő, azaz a népesség 4,9%-a vallotta magát fogyatékos személynek. Nemzetközi vizsgálatokra épülő szakértői becslések ezzel szemben azt mutatják, hogy a lakosság átlagosan 10%-a él valamilyen fogyatékosysággal, a valós szám tehát hazánkban is inkább az 1 milliót közelítheti.

Fogyatékkal élők támogatásának területei:

- Lakhatás, szociális alapszolgáltatásokhoz való hozzáférés
- Pénzbeli és természetbeni ellátások és szolgáltatások
- Rehabilitáció
- Hozzáférhetőség

Fogyatékos személyeket érintő alapelvek: Prevenció, Önrendelkezés, Teljes és hatékony társadalmi részvétel, Egyetemes tervezés, Semmit rólunk nélkülünk, Hátrányos megkülönböztetés tilalma, indokolt előnyben részesítés, Ésszerű alkalmazkodás

Fogyatékkal élők helyzetének javítását célzó beavatkozási területek:

- A fogyatékos emberek társadalmi befogadását támogató szakmai fejlesztések
- Egészségügy, korai felismerés, diagnosztika
- Alap- és szakellátások, (tájékoztatás, hozzáférés biztosítása)
- Támogató technikai eszközök
- Korai fejlesztés, oktatás, képzés
- Köznevelés (inklúzió, gyermekek fogyatékkal élőkhez való viszonya, középfokú oktatás elérhetősége SNI fiatalok számára is)
- Szakképzés, felnőttképzés (fiatalok munkaerő-piaci helyzetének javítása)
- Felsőoktatás, (fogyatékosügy, hozzáférhetőségi, rehabilitációs, jelnyelvi ismereteket tartalmazó képzési modulok, felsőoktatásban tanuló fogyatékos fiatalok segítése.
- Életpálya tervezés, Foglalkoztatás, Szociális szolgáltatások és ellátások, Támogató szolgálatok, Komplex rehabilitáció, Koordináció, „kliensút”
- Önrendelkezés, önálló életvitel, támogatott döntéshozatal, lakhatás, fogyatékos személyek és családjaik, közlekedés, sport, kultúra, turizmus.

Többszörösen veszélyeztetett csoportok: pl.: fogyatékkal élő nők és gyermekek

A többszörös fogyatékosysággal élő emberek (így például a súlyosan és halmozottan sérült emberek, illetve a fogyatékosyság mellett beilleszkedést nehezítő viselkedési problémával élő emberek) és családjaik helyzetéről, speciális igényeiről kevés információval rendelkezünk. Így fontos lenne olyan

szakpolitikai stratégiák kialakítása és megvalósítása, melyek ezeknek az embereknek a komplex rehabilitációját segíthetik elő.

Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2012	8	11	19
2013	8	11	19
2014	9	11	20
2015	8	11	19
2016	8	10	18
2017	8	10	18

Forrás: TelR, KSH Tstar

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet megteremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

A foglalkoztatottak által végzett munka jellemzően egyszerű. A foglalkoztatást szabályzók azonban nem kedvezőek. A munkáltató részéről egyre szigorúbbak és túlzott adminisztrációt igényelnek. A fogyatékkal élők oldaláról pedig jövedelmi értékhatár szab gátat a munkavállalásnak.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

Az Önkormányzat az önálló életvitel támogatása érdekében a kötelező feladatainak ellátása mellett biztosítja önként vállalt feladatait.

Támogató szolgáltatás feladatellátást társulás keretében végezzük.

9.1. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Településünkön az orvosi rendelő, a művelődési ház, az Önkormányzati Hivatal, a Posta és a bolt akadálymentes, így a fogyatékkal élők számára az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programok akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás mindig akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az iskolában és óvodában a felújításkor Braille-írással íródott tájékoztató táblák kerültek fel. Az ajtófélfák minden esetben jelentősen eltérő élénk színnel lettek átfestve. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere. A település új központi rendszer alapján készült akadálymentesített honlapja is készülően van.

Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget.
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése.

10. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és szereplők társadalmi felelősségvállalása

10.1. Településünkön az alábbi civil szervezetek működnek:

- Kisémedi Faluvédő Egyesület
- Mozgássport Egyesület

10.2 Kisémedi Község Önkormányzata az alábbi társulásokban rendelkezik tagsággal:

- Észak-Kelet Pest és Nógrád Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási, Környezetvédelmi és Önkormányzati Társulás
- Gödöllő-Vác Térségi Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Társulás
- Izotóp Tájékoztatási és Ellenőrzési Társulás

Az önkormányzati döntések előkészítésébe bevonjuk a szervezeteket. A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek. Az egyház részt vesz pályázatainkon, a nagy felújításokat is anyagilag támogatjuk.

A Mozgássport Egyesület a sportban (kicsiknek és nagyoknak), a Kisémedi Faluvédő Egyesület pedig a hagyományok megőrzésében nyújt segítséget.

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időskorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

11. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésében részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárása, majd a program tervezet véleményezésére koncentrált.

A tervezet az Önkormányzat teljes körűen akadálymentesített honlapján, www.kisemedi.hu közzétételre kerül, így az állampolgárok is véleményt mondhatnak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése is.

Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	4 998		1
2013	1	5 062		1
2014	1	3 062		1
2015	1	3 062	1	1
2016	1	3 062	1	1
2017	1	3 269	1	1

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Közfoglalkoztatás tovább folytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
	A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
	A lakossági adósságállomány újratermelődése.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.
	A lakosság egészségügyi állapota megfelel az országos mutatóknak	Egészségügyi szűrések népszerűsítése. Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is, annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való mind nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti.
	A digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedést.	Képzések bővítése a munkanélküliek körében
Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Gyermekek	Információ áramlás hatékonyságát fejleszteni kell.	Rendszeres szakmai találkozók szervezése.
	A köznevelési rendszer átalakításával az önkormányzat fenntartó státuszból működtetői státuszba került.	2013. január 1. napjától a köznevelési rendszer átalakításából adódóan újra kell gondolni azokat a feladatokat, programokat, támogatási rendszert, amelyet az Önkormányzat, mint fenntartó biztosított.

	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Nők	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
	A GYÁS, GYES-ről való visszatérés nehézségei növelik a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátás költségeinek átvállalása.
	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.
Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Idősek	Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
	A morbiditási statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
	Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.

	Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.
	Idős korral összefüggő társadalmi sztereotípiák.	Nyilvánosság eszközeinek bővítése.
Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Fogyatékkal élők	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget.
	Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése.
	A pszichiátriai problémákkal küszködő, illetve a szenvedélybetegségben szenvedő (alkohol, drog,) emberek száma egyre nő.	Ellátásukban részt vevő civil szervezetek bevonásával elemzések készítése, problémáik feltárása, életminőségüket javító intézkedések bevezetése.

A beavatkozások megvalósítói:

önkormányzati hivatal, védőnői szolgálat, háziorvos, társhatóságok, Pest Megyei Kormányhivatal Váci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, civil szervezetek.

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkóztatását segítsük a foglalkoztatás bővítésével, a szociális ellátórendszer kiszélesítésével, képzések szervezésével.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek egészséges szellemi, erkölcsi, testi fejlődését, hiszen az elkövetkezendő generációt ők képviselik. Ennek érdekében szabadidős programokat szervezünk, biztonságos, kulturált színtereket működtetünk.

A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakembereket továbbképzésre küldjük a hátrányos helyzetű gyermekek nevelése, személyiségfejlesztése érdekében.

Folyamatosan odafigyelünk az egyedül élő idősekre, különösen azokra, akik külterületen élnek. A magányosság-érzés enyhítése érdekében bővítjük a szabadidős tevékenységek körét.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munka világába visszatérők számára a képzés, átképzés lehetőségét elérhető közelségben biztosítani. A huzamosabb idejű részmunkaidős közfoglalkoztatás családbarát megoldásnak tűnik a kisgyermekes, iskolai végzettséggel nem rendelkezők nők számára. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők mindennapjaira. Fontos számunkra, hogy környezetüket tegyük élhetőbbé a fizikai akadálymentesítéssel, így a szolgáltatások könnyebb elérésével. Összességében az életminőségük javulását szeretnénk elérni.

A projektünk célja, a közösség tagjainak aktív részvételével a közösségfejlesztési folyamatok kezdeményezése és megvalósítása, ezáltal a közösségünket összetartó erő és az identitásunk erősítése.

Összegezve: célunk, hogy a településünkön élő polgárok jólétét biztosítsuk, életminőségüket folyamatosan javítsuk egy olyan támogatói környezet működtetésével, amely erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a társadalmi szolidaritást.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1.	Tartós munkanélküli ség csökkentése a mélyszegénységben élők körében	a szegénység következménye a tartós munkanélküliség, a munkanélküliek száma nem csökken	csökkenjen a munkanélküliek száma, a célcsoport közfoglalkoztatásba való bevonása	-	álláskeresés segítése, információh oz juttatás, képzésbe való bekapcsolódás segítése	családse gitő szolgálat, önkormá nyzat	2024.1 2.31.	érintettek száma	szociális munkások, pályázatok, képzések	a megvalósítási időszak utáni folyamatos kontroll
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Veszélyeztetettség megszüntetése	a családi problémák által indikált veszélyeztetettség	a veszélyeztetettek számának minimumra szorítása	-	szabadidős programok szervezése, a gyermekek társadalmi életre való nevelése	oktatási és nevelési intézmények munkatársai, civil szervezetek	2024.1 2.31.	érintett családok száma	pályázat, képzett szakemberek	a megvalósítási időszak utáni folyamatos kontroll

III. A nők esélyegyenlősége										
1	A nők a diszkrimináció áldozatai	Az oktatásban, a szolgáltatások igénybevételében, a foglalkoztathatóságban a nők helyzete rosszabb	antiszegregációs program elkészítése, felsőfokú továbbtanulás támogatása lányok, nők körében, nemi szegregáció megszüntetése a költségvetési szférában	-	antidiszkriminációs és egészségi állapotot javító programok megvalósítása, nők munkába állását támogató rendelkezések végrehajtása	önkormányzat	2024.12.31.	nők részvétele oktatásban, foglalkoztatásban	Költségvetési támogatás, pályázatok, civil szervezetek bevonása	Közoktatási, szociális és eü. intézmények, önkormányzat költségvetése

IV. Az idősök esélyegyenlősége

1	Idősek ellátásának nehézségei	A lakosság 25%-a 60 év feletti, a nyugdíjasok jövedelme alacsony, sok az egyedül élő ember	Az idősek ellátási helyzetének feltárása, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás gyakorlata a településen. A társadalom öregedését, vagyis az idősebb korcsoportok relatív súlyának növekedését befolyásoló tényezők feltárása. Az időskorúak érintettsége 10%-kal növekedjen a szolgáltatások biztosítása során	-	Támogató szolgáltatás bővítése	önkormányzat, KIFE,	2024.12.31.	bevont száma	idősek	önkormányzat költségvetése, civil szervezetek bevonása	folyamatos kontroll, kapcsolattartás a háziorvosi szolgálattal

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

	A fizikai és az infokommunikációs akadálymentesítés kialakítása	A fogyatékosok esélyegyenlőségének biztosítása, az egyenlő hozzáférés esélye sérül	fogyatékosok részvétele akadálymentesített programokon, rámpa biztosítása minden közintézményben,	-	Helyzetfelmérés: fizikai akadálymentesítés helyzete infokommunikációs akadálymentesítés helyzete. Folyamatos fejlesztés, megvalósítás	önkormányzat	2024.12.31.	akadálymentesített helyiségek, eszközök száma	Pályázat, képzett szakemberek, támogatók keresése	folyamatos pályázatok, önkormányzat költségvetése, adományok

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	Te vagy a jövő...!
Feltárt probléma	1. A családon belüli erőszak megnyilvánulási formái rejtve maradtak 2. A HHH-s gyermekek nem nyilvántartottak 3. A nyári napközbeni gyermekfelügyelet egyre nehezebben oldható meg a családokban
Célok, általános megfogalmazás	1. rövid: rendszeres együttműködés a jelzőrendszer tagjaival, azon családok feltérképezése, ahol a családi erőszak valamilyen formában jelen van 2. közép, hosszútávú: a feltárt esetek összegzése, megoldási lehetőségek kidolgozása, családokkal való kapcsolatfelvétel, megoldáskeresés, esetleg orvosi segítség, utógondozás
Tevékenységek pontokba szedve	1. rendszeres megbeszélések tartása 2. kapcsolatfelvétel a családokkal a jelzőrendszeres adatok alapján, segítségnyújtás 3. felmérés készítése, tájékoztatás
Résztvevők és felelős	Gyermekvédelmi és Családsegítő Szolgálat munkatársai, intézményvezetők, védőnő, szociális ügyintéző
Partnerek	Gyermekvédelmi szolgálat
Határidő	2024. december 31-ig folyamatosan
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása, valamint fenntarthatósága	jelzőrendszeres beszámolók, a Gyermekjóléti és Családvédelmi Szolgálat intézkedései, naplók
Kockázatok és csökkentésük eszközei	elhúzódó ügyintézés
Szükséges erőforrások	humánerőforrás minden résztvevőtől, esetleg önkormányzati, pályázati forrásbevonás

Intézkedés címe	Nem csak a húszéveseké a világ..
Feltárt probléma	1. egyedüllét 2. egészségügyi szűrések
Célok, általános megfogalmazás	1. kapcsolatfelvétel, igények felmérése, a programokba történő bevonás 2. az Egészségnap hagyományainak folytatása településszinten
Tevékenységek pontokba szedve	1. a probléma megismerése, amiért az idős ember nem vesz részt a közösség programjain, a probléma megoldása, látogatások szervezése 2. Egészségnap szervezése
Résztvevők és felelős	Kisnémedi Faluvédő Egyesület, Művelődési Ház, Háziorvos, Védőnő
Partnerek	Pest Megyei Nyugdíjasok Egészségmegőrző Egyesülete, helyi általános iskola
Határidő	2024. december 31-ig folyamatosan
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása, valamint fenntarthatósága	a szervezett programokról beszámolók
Kockázatok és	

csökkentésük eszközei	
Szükséges erőforrások	a résztvevők humánerőforrása, önkormányzati költségvetésből pénzügyi forrás, pályázatok

Intézkedés címe	Na, ne!
Feltárt probléma	kisgyermekes nők munkaerőpiacra való visszajutása nehéz, vagy nehezen vállalható
Célok, általános megfogalmazás	álláslehetőségek felkutatása, tájékoztatás, gyermek elhelyezésében segítség nyújtása
Tevékenységek pontokba szedve	1. információk megosztása, tájékoztatás 2. egyénre szabott segítségnyújtás
Résztvevők és felelős	jelzőrendszer tagjai, védőnő, házi orvos
Partnerek	
Határidő	2024. december 31-ig folyamatosan
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása, valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	
Szükséges erőforrások	résztvevők humánerőforrása

Intézkedés címe	Ne add fel!
Feltárt probléma	1. hiányzó akadálymentesítések 2. egészségügyi szűrővizsgálatok a mozgásukban korlátozottak körében nehezen elérhetők
Célok, általános megfogalmazás	1. akadálymentes település 2. a mozgásukban korlátozottak is vegyenek részt a szűrővizsgálatokon
Tevékenységek pontokba szedve	1. pályázatok keresése 2. igényfelmérés, a mozgáskorlátozottak szállítása 3. tájékoztatás megszervezése
Résztvevők és felelős	szociális alapellátás munkatársai, az önkormányzati hivatal munkatársai
Partnerek	Képviselő-testület
Határidő	2024. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása, valamint fenntarthatósága	1. építési engedélyek tartalmazzák az akadálymentesítést 2. a mozgáskorlátozottak részvételének igazolása a szociális alapszolgáltatási beszámolóban 3. összeállított tájékoztatók
Kockázatok és csökkentésük eszközei	nincs rá saját forrás, pályázatok sikeressége változó
Szükséges erőforrások	önkéntesek, résztvevők humánerőforrása, pályázati pénzügyi forrás

Intézkedés címe	Előzd meg a bajt!
Feltárt probléma	Szükség van a helyi térítésmentes egészségügyi szűrővizsgálatokra, mert az idősek, a rosszabb anyagi körülmények között élők és fogyatékkal élők ilyen típusú vizsgálatokon nem tudnak részt venni. A szűrővizsgálatok népszerűek voltak, többféle vizsgálat szükséges és minden hátrányos helyzetű csoportra ki kell terjeszteni.
Célok, általános megfogalmazás	A helyi, ingyenes szűrővizsgálatok az intézkedésre való óriási igényt mutatták, többféle vizsgálat szükséges és minden hátrányos helyzetű csoportra ki kell terjeszteni.
Tevékenységek pontokba szedve	1. rövid távú: a pontos szűrések meghatározása, havi kétszeri vérvétel elindítása 2. közép távú: Kt határozat a költségek fedezetére 3. hosszú távú: a szűrőprogramok megszervezése, lebonyolítása
Résztvevők és felelős	védőnő, képviselő-testület tagjai,
Partnerek	védőnő, háziorvos
Határidő	rövidtávú: 2020. január hosszútávú: 2024. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása, valamint fenntarthatósága	fényképek, résztvevők mérése szám szerint
Kockázatok és csökkentésük eszközei	
Szükséges erőforrások	önkormányzat saját költségvetése, résztvevők humánerőforrása

Intézkedés címe	Baba-mama klub
Feltárt probléma	Szükség van a helyi anyukáknak havonta összegyűlni, játszósarokkal, előadásokkal ahol a védőnő válaszolhat gyermeknevelési kérdésekre.
Célok, általános megfogalmazás	Helyi családanyák és a három éven aluli gyerekek hasznos szabadidőeltöltése, megelőzése.
Tevékenységek pontokba szedve	1. rövid távú: a pontos szűrések meghatározása, havi kétszeri vérvétel elindítása 2. közép távú: Kt határozat a költségek fedezetére 3. hosszú távú: a szűrőprogramok megszervezése, lebonyolítása
Résztvevők és felelős	védőnő
Partnerek	védőnő, művelődési ház
Határidő	rövidtávú: 2020. január hosszútávú: 2024. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása, valamint fenntarthatósága	fényképek, résztvevők mérése szám szerint
Kockázatok és csökkentésük eszközei	
Szükséges erőforrások	önkormányzat saját költségvetése, résztvevők humánerőforrása

I. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket, cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről az esélyegyenlőségi referens felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselő-testületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Kismémedi község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Kismémedi község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 3/2019(1.22) számú határozatával elfogadta.

A HEP-et készítette, összeállította: Belán Tibor, HEP referens

A Kismémedi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Edelman György, polgármester

Hegyi Ágnes, jegyző

Batki Zoltánné, családsegítő

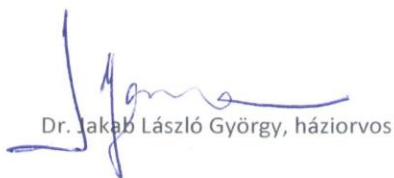
Davcsó Károlyné, KIFE elnök

Turza Jánosné, általános iskola

Misnyovszkiné Tóth Angéla, óvodavezető

Dr. Jakab László György, háziorvos

Turzáné Szigeti Valéria, védőnő

Dátum: 2019.01.22

